

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Csernicsek Imre
Szerkeszti: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . K 6—
Fel évre . . . . . K 3—
Amérikába egész évre . . . . . K 8—

NYILTFÉR SORA 30 FILLÉR.

Az ötödik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború nagy pénzügyi követelményt támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal — épp úgy, mint az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmával — 6 százalékkal kamatozó járadék-kölcsön kötvényeket — és ezenkívül — új típus gyanánt — 5 és fél százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közön éhez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916. november 23. től december 22. ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeiül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő és 6 százalékkal kamatozó járadék-kölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás, az 5 és fél százalékos törlesztéses kölcsön kötvényei pedig 2000, 5000, 10,000 és 50,000 koronás címletekben fognak kiállíthatni.

Az aláírás ár.

I. A 6 százalékkal kamatozó járadék-kölcsönkötvény kibocsátási ára — épp úgy, mint a korábbi 6 százalékos járadék-kölcsönöké — tulajdonképpen 97 K 13 f.-rel van számítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadék-kötvény kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi november 1-én veszi kezdetét, a megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadék-kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van

megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik a) az 1916. évi november 23. től december 5. ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K 70 f.-ben,

b) az 1916. évi december 5. ét követő időben 1916. évi december 22. ig bezárólag történő aláírás esetén: 98 koronában

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 K 50 f.-ben.

II. Az 5 és fél százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 95 korona; arra való tekintettel azonban, hogy e kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi október 1-én kezdetét veszi, a kincstárnak megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik: a) az 1916. évi november 23. től december 5. ig bezárólag történő aláírás esetén 96 koronában,

b) az 1916. évi december 5. ikét követő időben 1916. évi december 22. ig bezárólag történő aláírás esetén: 96 korona 25 fillérben;

2. ha pedig alább ismertetendő kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási idő egész tartama alatt változatlanul 96 korona 75 fillérben.

Befizetési hely.

Ugy a járadék, mint a törlesztéses kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynek fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

A jegyzési nyomtatványok.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díj-

tanulandó kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

**

Az ötödik hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete, a háborút a végső döntés felé érlelő győzelmeink és annak világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem diadalmas befejezésére szükséges kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétellel magánérdekeink mellett a közérdeket is határozatosan szolgálhatjuk: biztosítékai annak, hogy az ötödik hadikölcsön jegyzésének eredményében előreláthatólag még impozánsabban fog megnyilvánulni az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírási képességének ismételtén fényes bizonyosságot tevő közgazdasági ereje, mint az előző hadikölcsönöknél.

HIREK.

Hajózás megszüntetése a Dunán. A Dunagőzhajózási Társasági közhírre teszi, hogy az árufelvétellel névbe közzétett zárlati határnapok — az időközben megváltozott viszonyok folytán — a következőképp változnak: az árufelvétel Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Nussdorf, Wien, Pozsony, Győr (Gönyt is beleértve); Budapest, Zemun, Belgrad állomások egymásközi forgalmában, valamint az uszályrakományok összes forgalma további intézkedésig nyitva marad. Az idevonatkozó zárlati határidők külön fognak közzétetni. Az összes többi állomásokról és azokra irányuló forgalomban az árufelvétel a folyó évben — a mennyiben a kiadott jegyzéken nincsenek korábbi zárlati határnapok megállapítva — november hó 25-én megszűnik.

BAROMFI

betegségek és elhullások nincsenek, ha 27 év óta kipróbált »DIANA« óvszert és fertőtlenítő porukat használja. Egy adag amely 100 drb baromfinak 1 hónapra elegendő bérmertve 7 korona.

Tanulságos érdekes árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld »AURORA« fajtálattelep RAKOSSZENTMIHALY.

— A hirlaptáviratok díja. A miniszteri rendelet szerint a hirlaptáviratok mentesek azon külön díjak alól, melyeket délután négy órától és az éjjeli időben feladott táviratokért fizetni kell. Hirlapvállalatok részére feladott távirat értendő, melynek szövege közzétételre szánt tudósításból vagy hírből áll. Magántermészeti közleményt tartalmazó ily táviratok nem részesülnek a mentességben.

A »Vasárnapi Ujság« november 19-iki száma főleg az erdélyi határunkon folyó harcokról s Erdély felszabadításáról közöl kipeket, de vannak érdekes képek más harctereinkről is. Egy nagyobb sorozat a főszerkesztő Lengyelország érdekes helyeit, egy másik a Múcsarnok téli kiállításának nevezetesebb képeit mutatja be. Vadász Miklós rajza báró Hazay Samu vezérezredesét ábrázolja. Szépirodalmi olvasmányok: Szöllösi Zsigmond novellái, Pantoppidan dán regénye, Szigven tárcája stb. Egyéb közlemények: czikk Lengyelországról s a rendes heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyed évé 6 korona, a »Világkrónika« val együtt hat korona. — Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz. Ugyanitt megrendelhető a »Képes Népiaps«, a leg-olcsóbb újság a magyar nép számára félévre, 2 korona 40 fillér.

Patkány!

egér nagy csapás, csapda, méreg mit sem érnek,

Irtóbek
biztosak, á düssék AURORA érte, hogy e csapásnak vége van. Tanulságos érdekes árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld

„A u r o r a“ fajtálattelep
Rakosszentmihály.

Hus
hány nincs, ha házi-nyulakat tenyészt! Ezen igénytelen állatok tartása miibe sem kerül, legkisebb helyen egy padban tenyészíthetők. Husa finom zamatos típusú, jobb a borjúhúsnál. — Tanulságos érdekes árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld

„AURORA“ fajtálattelep
Rakosszentmihály.

Tejhiány nincs
ha sveiczi fajcsekét tart, melynek teje minden idegen szag és ízűl mentes, mandula édes. Kecsketartás miibe sem kerül, a legkisebb helyen is elfér. Érdekes tanulságos árjegyzéket 20 fillér bélyeg ellenében küld »AURORA« fajtálattelep Rakosszentmihály.

A király halála.

Az Urnak kifürkészhetetlen végzése szerint kiadult királyunk áldott élete.

Nemzedékek ura, bölcsök tanácsadója, Magyarország újjáalkotója távozott.

Milliók imája, a szeretet ölelő karja meg nem tarthatta őt; de a nemzet fájdalma hatalmas szárnyalással kíséri Urát.

Államait újjászervezve, világtörténelmi művet alkotott. A gondviselés különös kegyelméből élete végén művének diadóját meglátta.

Nagyságának történelmi ragyogásához nem kell idők múlása. A mulandóságból halhatatlan legnagyobbjaink közé közvetlenül lép át.

Uralkodói erényének tündöklését bámulta az egész világ; fejedelmi szívének melegségét alattvalói rajongó szeretettel viszonozták.

Beletekintve a viharos jövőbe, erők gyarapítása főgondja volt. Erős lélekkel kell viselnünk a veszteséget, hogy ilyen királyhoz méltók legyünk. A nemzetnek a harctereken acéllá edzett lelkét nem zuzza össze a osapás, de szívet megtépi királyi atya elvesztésének kinja.

Fejedelmi lelkét olyan mélyen tehelte nemzetébe, hogy bennünk élve, hatni fog tovább.

Emléke szent lesz és örök.

A schönbrunni kastély felé fordult főfokozott mértékben a figyelem a keddi nap folyamán, mindenki aggdód és szorongó érzéssel tekintett az őz király felé, akinek betegsége hirtelen válságosra fordult. Hosszu pillanatokra el-eltoódtak az érdeklődés előteréből a háboru eseményei is, a király állapota izgatta leirhatatlan módon a kedélyeket.

A kedd dé után meghozta az első lesújtó hirt, amely elhalványította mindjobban a reményeket. Megjött a jelentés az uralkodó állapotának rosszabbodásáról, a későbbi jelentések is mind lep ezetlenebbul tárták föl a szomorú valóságot, hogy a patrlarohakoru király betegségének tünetei lesújtó módon rosszabbodtak. Az esti órákban már tulfeszített izgalommal lesték-várták a híreket abban a szomorú tudatban, hogy a vég nem késhet már sokáig. Fiz óra után végig száguódott az egész országom a gyászhi és ezernyi ajak viszhangozta csöndes, mély megilletődéssel, hogy meghalt a király.

Apróságok I. Ferenc Józsefről.

A király és a poszt.

Schönbrunnban történt a következő kedves epizód a kis Ferenc József ötödik születése napján 1834. aug. 18 án. A nagyszülők a kerti szalont megrakták mindenféle csecebecsékkel és játékszerekkel. Miközben a kis Ferenc az értékes, ajándékokban gyönyörködött, észrevette a pavillon közelében feszesen fel és alá sétáló katonát.

A gyerek erre nagyatyjához fordult s így szólott hozzá:

- Ugy-e, nagyapapa, ez a katoná?
- Honnan sejtet, fiacskám?
- Mert őrt kell állania.

Ferenc király mosolygott s pénzt véve elő, odaadta Francinak, hogy ajándékozza meg a katonát. A gyermek nagy örömmel szaladt a katonához, az feszesen tisztelgett előtte, de nem szólott se a pénzt el nem fogadta. A gyerek nagy zavarba jött.

Vissza futott nagyatyjához s elmondta neki, hogy annak a katonának nem kell a pénz.

— Dehogy nem, fiacskám, hanem hát aki őrségen áll, annak nem szabad beszélgetnie vagy valami után nyulnia. Hanem eredi csak vissza s dugd bele a tölténytáskájába, azért nem fog haragudni.

Franci erre visszament a katonához, de bárhogy ágaskodott, nem érte el a patrontáskát. Erre odamentek a nagyszülei, Ferenc király föl-emelte. Franci kinyitotta a katonátölténytáskáját s nagyon boldog volt, hogy beleszánta hatta a pénzt.

Ez adomával azt bizonyítják az osztrák történetirók hogy Ferenc Józsefamár gyerekkorában is milyeu jószívü volt.

Wekerle bora.

Az udvari ebédeken szinte mesés gyorsasággal töltögetik a borokat és szolgálják föl az ételket. Aki nem sietett a borát kihörpíteni, az elől elkpták s más bort tettek helyébe. Wekerle azonban első miniszterelnöksége idején kifugott a lakájokon. — Odaült Josipovics, a bornemissza horvát miniszter mellé s a maga bora után gyorsan kihörpintette a Josipovicsét is. A bor ugyanis pompás sashegyi volt. A király észrevette ezt s mosolyogva jegyezte meg:

— Wekerle borban is csak a magyart szereti.

A vizes matróz.

A király mindig szerette és nagyra becsülte másokban a férfiaságot, a bátorságot a veszélyekkel szemben. A triesti kikötőben történt 1869-ben hogy a király hajójáról egy matróz a vízbe esett, de azon vizesen rögtön szolgálatba lépett. A király megajnálta s a saját köpenyegét akarta ráadni. A matróz mosolyogva utasította vissza a köpenyegét:

— Köszönöm, felség, felesleges, mi matrózok ilyesmit föl se veszünk.

A mezőgazdasági munkák megakadása a benzin- és nyersolajhiány miatt. Az Alföld több vidékéről igen keserves hangu panaszok érkeznek hozzánk a miatt, hogy a szántás vetési munkák megakadnak, mert az emberi munkaerő hiányában alkalmazott gépeket benzin- és nyersolajhiány, sőt a szénküldemények elmaradása miatt is nem lehet használni. E részben jellemző, hogy Kisujszálláson 5 gőzgép és 6 benzines motor áll tétlenül, s a ga-dak jómagukkal tehetetlenül várják a szükséges hajtóerő és fűtőszén megérkezését.

Azt hisszük, ez az állapot semmiképp sem felelhet meg a kormány azon többször hangsúlyozott kívánságának, hogy egy talpalatnyi föld se maradjon bevetetlenül. Ezt annál kevésbé szabad feltételezni, mert hiszen a jövőre nézve is igen fontos hadiérdek a mezőgazdasági termelés teljes fentartása, a mi egyúttal azt is jelenti, hogy a mostani viszonyok között a mezőgazdasági termeléshez szükséges anyagok és segédeszközök szállítását a hadiszállításokkal feltétlenül egy sorba kell helyezni. Ugy tudjuk, hogy éppen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendeletet adott ki a kormány az ilyen szállítmányok soronkívüli továbbítására, s ezért a felmerülő panaszokat érthetetleneknek kell tartanunk. Miután pedig ezek teljesen szavahihető és komoly helyekről származnak, kötelességünk a kérdésre az illetékes tényezők figyelmét felhívni. Meg vagyunk győződve, hogy ennek gyorsan meg lesz az eredménye, annál is inkább, mert minden jel arra vall, hogy ilyen zavarok csak szörványosan fordultak elő, mert tudomásunk szerint például Dunántul mar legnagyobbbrészt befejezték a gazdák a mezőgazdasági munkálatokat.

A bajmoki hamis szállítási igazolványok. Bajmok községben szállítási igazolványok meghamisítása miatt egy szabadkai detektív letartóztatotta a szlavónia Bród nagyközség főjegyzőjét és Merkadies Salamon brodi bankigazgatót. A brodi Merkadies cég most annak közlésére kér fel bennünket, hogy Merkadies Salamon már két évvel ezelőtt meghalt és neve valószínűleg csak tévedésből került a hirbe. Közli a Merkadies cég azt is, hogy egyik tagja sem azonos a Bajmokon letartóztatott Merkadies-csal.

Sikkasztó postamester. Urbanovics Zoltán bajai állomási felvigyázó a ki a rözskei állomás postamestere volt, háromszáz koronát sikkasztott,

A szabadkai törvényzék a postamestert öt hónapi fogházra ítélte s ezt az ítéletet most a szegedi tábla is helybenhagyta.

TOJÁS!

Télen, ha steier tyukokat tart, ezek a legedzettebb, legjobb hus- és tojástermelők, igénytelen, nagy testűek darabja 10-15, óriási ludak 25, óriási mexikói fehér pulykák 25 korona (evágásra is megéri)

„Auróra”

fajállattelep

Rákosszentmihály.

PAPRIKA ajánlat!

Kötelezettség nélkül ajánlok kilogrammonként:

Édes paprikát	22	koronáért
Félédes	20	"
Gulyás	19	"
Király	18	"

Posta csomag utánvétellel — portó és csomagolásért 2 koronát számítok csomagonként.

Deutsch A. Szeged

Jókai-utca 7.

Készlet 20.000 dró.

GYÖNYÖRŰ
RÓZSA
MAGASTÖRZSEKET
LEGJUTÁNYOSABBAN
SZÁLLITANAK
FISCHER és TÁRSAI
FAISKOLÁK ÉS SZŐLŐOLTVÁNYTELEPEK
NAGYENYED.

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvetykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban
Egy üvege 2 és 4 koronáért.

Valódi szegedi garantált vegytiszta

Paprika

kapható

Pálffy Testvérek részv.-társaság cégnél

Szeged.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltegetek, utánvétellel.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási
Részvénytársaság menetrendje

Közlekedik naponta péntek kivételével

Lefelé:	Felfelé:
ind. 4 00 reg.	Vukovár, vasut ér. 6 50 este
> 4 10	> Vukovár, várós > 6 35
> 4 50	> Bácsujlak > 5 35 délu
> 5 05	> Opatovác > 5 10
> 5 30	> Dunabököny > 4 30
> 5 55	> Sarengrád > 3 55
> 6 25	> Illok > 3 20
> 6 30	> Palánka > 3 15
> 7 20	> Susek Koruska > 1 55
> 7 30	> Bánostor > 1 40
> 7 45	> Cserevic > 1 25
> 8 00	> Ófútak > 1 10
> 8 10	> Béncsin > 1 00
> 8 45	> Ujvidék > 12 10

Ladik-állomás.

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal

NAGYENYED-en
Alsófértén Gyümölcs- és Sétányfákat
Sima gyökeres és oltott
SZŐLŐVESSZŐKET.
Árjegyzéket ingyen küldenek

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Fajladások: ifj. AMBROSI, M. Fischer, L. örökösök.

**Kaiser-féle
Mell-
karamellák**

Nagyszerűen bevált a harcateren kúrálóknál és
általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, sereks,
mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. cseppel
cseppel
Horgony-Pain-Expeller pétiúka.
Üvege K — 80, 1 40, 3 —
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az "Árany országhoz" címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárban,
Prága 1, Elisebethstr. 2.
Kaphatónti ártólulása.

Harisnyákat

tartós és csinos kivitelben

készítenek a vakok!

Harisnyák kaphatók:

VII. kerület, Hermina-ut 7. sz.

IV. kerület, Kaplony utca 3

Videki megrendelések pontosan megküldetnek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve kapható.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fájbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű példmánya a

„PATKANIN“

patkányvír-szer, (nem mérég) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmúl minden más irtószert. 1 doboz ára 2 K mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismeretető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a

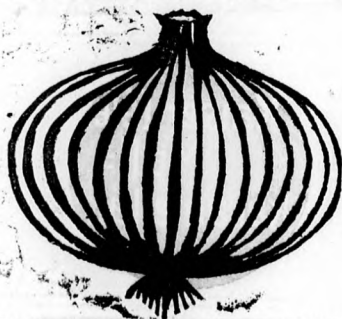
PATKANIN gyár vezetősége
Nagybecskereken.

Kefeárúk

tiszta anyagból, tartósan készíttetik a vakok foglalkoztatójában. Gazdaságok, gyárak, zövetkezettek és kereskedők már egy próbamegrendelésből, melyek

Bpest, VII., Hermina-ut 7. alá

séretnek, meggyőződhetnek arról, hogy a kekék és seprük tartósságuk mellett rendkívül folsók és viszonteladásra nagyon alkalmasak.

Ajánlok kötelezettség nélkül:

Vöröshagymát	4 K 92.—
Foghagymát	4 K 470.—
Hosszúak (makói) dughagymát	4 K 800.—
Petrezselyemgyökereket	4 K 55.—
Sárgarépat	4 K 45.—
édes nemes tormát	4 K 100.—
Cellet	4 K 70.—

mind 100 kg.-ként, zsákkal brutto netto helyett ab vasut Makó, jele összeg előlegül küldendő hátralék utánvételezve leendő.

Ideli termésű makói fajta hrgymag 4 K 30.— per 1 kg.
Ideli termésű petrezselyemmag, hosszú, fehér 4 K 10.— per 1 kg.
Ideli termésű sárgarépmag 4 K 15.— per 1 kg.

Weisz Dezső, Makó.
Sürgőnycim. WEISZ DEZSŐ, MAKÓ.

Viszontelárusítók

ügynökök, hálólok, vásárosok
sejyemmel himz tt, legszebb

háziáldásokat

kaphatnak minden nyelven, passepartout val,
42:52 cm. nagyságban.

Hugo Jellinek himzőgyár, Wien, VII. Lindeng. 55.

Legolesobb kávé

a Kárpáthia kávékeverék, kiváló összetételű. Redkívül izletes, tápláló, zamatos. 1 kiős csomagolásban ára 6 kor. 50 fillér, 5 kilogramm vételnél bérmentve. Kiváló minőségű kávékonzerv cukkoral, főzéshez készen 1 kilónként K 4.—. Egyedüli raktár:

„KÁRPÁTHIA“ áruforgalmi társaság
Budapest, VII., Alsóerdősor 12.

Egy jó házból való fiu, megfelelő iskolai bizonyítvánnyal

tanulónak

azonnal felvétetik

Csernicsek Imre

könyvnyomdájában

Palánkán.

Elsőrendű fajtiszta,

nemesített

Gyümölcsfák

jutányos áron kaphatók

Hoffmann Ignác, Szeged,

Ujszegedi mintagyümölcsfaiskolájában.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.